

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ International Monetary Fund (IMF)

เว็บไซต์ www.imf.org

ที่ตั้ง กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐฯ

ก่อตั้งเมื่อ 22 ก.ค.2487

สมาชิก 189 ประเทศ

ผู้อำนวยการบริหาร

นาง Kristalina Ivanova Georgieva-Kinova หรือ Kristalina Georgieva นักเศรษฐศาสตร์ชาวบัลแกเรีย ดำรงตำแหน่งเมื่อ 1 ต.ค.2562 (วาระ 5 ปี)

ภารกิจ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund-IMF) ก่อตั้งเมื่อ 22 ก.ค.2487 เป็นผลจากการประชุม United Nations Monetary and Financial Conference หรือ Bretton Woods Conference ที่เบรตตันวูดส์ สหรัฐฯ มีฐานะเป็นทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ และมีหน้าที่สนับสนุนความร่วมมือทางการเงินและการค้าระหว่างประเทศให้ขยายตัวอย่างสมดุล เสริมสร้างเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ จัดตั้งระบบการชำระเงินระหว่างประเทศ และให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศสมาชิกที่ประสบปัญหาด้านการเงิน

IMF จะเผยแพร่รายงานการคาดการณ์อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ในช่วง เม.ย. และ ต.ค. ของทุกปี พร้อมกับเสนอแนะนโยบายในการบริหาร นโยบายการเงิน และจัดการเศรษฐกิจมหภาค นอกจากนี้ มีการส่งผู้แทนเข้าศึกษาและประเมินเศรษฐกิจแต่ละประเทศ ในโครงการ Country Surveillance เป็นประจำทุกปี อีกทั้งจัดการประชุมระดับผู้บริหารกับธนาคารโลก (World Bank-WB) โดยเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลาง นักวิชาการ ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคม เข้าร่วมหรือประเด็นด้านเศรษฐกิจโลกปีละ 2 ครั้ง คือ ช่วง เม.ย. และ ต.ค.

การประชุมประจำปี IMF-ธนาคารโลก

IMF จัดประชุมประจำปีร่วมกับธนาคารโลก (World Bank-WB) ในห้วง ค.ศ. โดยจัดประชุมที่ วอชิงตัน ดี ซี สหรัฐฯ 2 ปี และประชุมที่ประเทศสมาชิกในปีถัดไป ทั้งนี้ ไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดประชุมประจำปี IMF-WB ที่กรุงเทพฯ ในปี 2569 การประชุมประจำปี IMF-WB จะมีผู้แทนเข้าร่วมการประชุมจากธนาคารกลาง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและการพัฒนาต่าง ๆ ภาคเอกชนชั้นนำ ภาคประชาสังคม สื่อ และนักวิชาการ เพื่อหารือเกี่ยวกับความท้าทายสำคัญและเร่งด่วนที่เป็นปัญหาสำหรับเศรษฐกิจโลก รวมถึงทิศทางเศรษฐกิจโลก เสถียรภาพการเงินของโลก การจัดการความยากจน การเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีส่วนร่วม การสร้างงาน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาด้านดิจิทัล

การประชุมประจำปี IMF-WB ระหว่าง 9-15 ต.ค.2566 ที่มาร์ราเคช โมร็อกโก IMF เผยแพร่รายงานแนวโน้มเศรษฐกิจโลก โดยประเมินว่าจะฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ท่ามกลางปัญหาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์และอัตราดอกเบี้ยที่อาจคงตัวอยู่ในระดับสูงเป็นระยะเวลานาน การเติบโตของเศรษฐกิจโลกปี 2567 จะอยู่ที่ 2.9% ส่วนในระยะปานกลางเศรษฐกิจโลกจะเติบโตเพียง 3.0% ซึ่งต่ำที่สุดในรอบ 30 ปี

IMF มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อรับมือกับปัญหาท้าทายทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การดำเนินนโยบายการเงินเข้มงวดยังมีความจำเป็นแต่ต้องปรับให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ ควบคุมระดับหนี้สาธารณะและลดมาตรการสนับสนุนที่ไม่กำหนดกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้มีงบประมาณเพียงพอต่อการลงทุนยกระดับศักยภาพเศรษฐกิจระยะปานกลาง โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม และการใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการดูแลความเสี่ยงทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ย

ข้อวิจารณ์ IMF

กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและกลุ่มประเทศรายได้ต่ำโดยเฉพาะในภูมิภาคแอฟริกา เรียกร้องให้ปฏิรูปองค์การด้านเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศ เนื่องจากหลายประเทศในภูมิภาคดังกล่าวเผชิญภาวะกดดันให้ต้องชำระหนี้ IMF เพื่อแลกกับการไม่ให้ถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ ส่งผลให้ขาดแคลนงบประมาณพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร ด้านเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ (UN) เสนอให้ทั้ง IMF และ WB ปฏิรูปครั้งใหญ่เพื่อให้มีผู้แทนจากประเทศกำลังพัฒนามาร่วมเป็นคณะกรรมการในทั้งสององค์กร และช่วยเหลือประเทศต่าง ๆ ปรับโครงสร้างหนี้ จัดหาเงินทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและจัดการกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ความสัมพันธ์กับไทย

ไทยสมัครเป็นสมาชิก IMF เมื่อ 3 พ.ค.2492 เป็นสมาชิกลำดับที่ 44 ไทยเคยได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจาก IMF ตามโครงการเงินกู้ Stand-by รวม 5 ครั้ง วงเงินรวม 4,431 ล้าน SDR (Special Drawing Right/ค่าเงินกลางของ IMF) โดยเมื่อปี 2521 กู้เงิน 45.25 ล้าน SDR ต่อมาในช่วงที่ไทยประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำหลังวิกฤตน้ำมันครั้งที่ 2 ระหว่างปี 2524-2529 ได้กู้เงิน 3 ครั้ง รวม 1,486 ล้าน SDR และเมื่อ ส.ค.2540 ไทยกู้เงิน 2,900 ล้าน SDR (วิกฤตต้มยำกุ้ง) อย่างไรก็ตาม ไทยสามารถชำระคืนเงินกู้จาก IMF ได้ทั้งหมดเมื่อ ก.ค.2546 ซึ่งเป็นการชำระคืนก่อนกำหนดถึง 2 ปี ทำให้ปัจจุบันไทยไม่มีภาระหนี้คงค้างกับ IMF และถือเป็นการประกาศเอกราชทางเศรษฐกิจของไทย ทั้งนี้ ไทยได้รับการจัดสรรสิทธิพิเศษในการถอนเงิน หรือ SDRs จาก IMF เมื่อ ส.ค.2564 เป็นเงินทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น 140,000 ล้านบาท ซึ่งไม่ใช่เงินให้เปล่า แต่มีต้นทุนด้านดอกเบี้ยที่ไทยต้องจ่าย

การคาดการณ์เศรษฐกิจ

IMF คาดการณ์เศรษฐกิจไทยในปี 2567 จะเติบโต 2.7% ปรับลดลงจากเดิมซึ่งอยู่ที่ 3.4% เนื่องจากภาคท่องเที่ยวฟื้นตัวช้ากว่าที่คาดหมายและการส่งออกชะลอตัว ส่วนแนวโน้มเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกจะชะลอตัวตามจีนและอุปสงค์ในตลาดโลก อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในหลายประเทศของภูมิภาคปรับตัวลดลงจากจุดสูงสุดในช่วงการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 โดยมีสาเหตุหลักมาจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกที่ถดถอย นอกจากนี้ ราคาพลังงานอาจปรับสูงขึ้นจากปัญหาความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มฮามาส

IMF ประเมินด้วยว่า การที่เศรษฐกิจจีนฟื้นตัวช้ากว่าที่คาด และสหรัฐฯ มีแนวโน้มดำเนินนโยบายการเงินตึงตัวในปี 2567 จะเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ การเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะกลางยังมีปัจจัยฉุดรั้งจากความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์และปัญหาภัยธรรมชาติ

IMF เสนอแนะเชิงนโยบายว่า ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกควรให้ความสำคัญกับการดำเนินนโยบายการเงินเพื่อดูแลเสถียรภาพด้านราคา พร้อมติดตามความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก และดูแลวินัยและการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อรักษาเสถียรภาพทางการคลัง ขณะเดียวกัน รัฐบาลของประเทศในภูมิภาคจำเป็นต้องวางแผนการเติบโตที่เน้นเพิ่มผลิตภาพ สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจสีเขียว ให้ความสำคัญกับการเติบโตที่ครอบคลุม กระจายตัว เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยสร้างความร่วมมือพหุภาคี

